

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

1/2

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja psykiatristen palvelujen tarve on viime vuosina kasvanut ja lasten psyykinen oireilu on laillisuusvalvontakäynneillä saamieni tietojen mukaan muuttunut myös entistä voimakkaammaksi. Sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa kamppaillaan sen kanssa, että lapsille ja nuorille saataisiin turvattua heidän tarvitsemansa palvelut. Ongelmana on ilmeisesti muun muassa se, että perus- ja erikoistason palvelut eivät toimi saumattomasti yhteen ja yhdessä.

Covid-19 -epidemian aiheuttamat yleiset liikkumista ja lähikontakteja koskevat rajoitukset ulottuvat myös kasvokkain tapahtuviin hoito- ja terapiatapaamisiin ja vaikeuttavat entisestään lasten ja nuorten tilannetta tarpeelliseksi todetun hoidon toteuttamisessa. Rajoitukset voi vaikuttaa myös hoitoon hakeutumiseen ja pääsemiseen, koska esimerkiksi opetuksen yhteydessä tarjottavat koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut samoin kuin oppilashuoltopalvelut voivat olla tavanomaista hankalammin saavutettavissa.

Erityisesti psykiatrisia palveluja tarvitsevat lapset, mutta myös nuoret ovat hyvin haavoittuvassa asemassa. Heidän perusoikeuksistaan, muista oikeuksistaan ja eduistaan tulee huolehtia myös poikkeuksellisissa oloissa. Mikäli tarpeellista hoitoa tai muuta apua ei ole saatavilla, voivat lasten ja nuorten ongelmat vaikeutua, kun vielä otetaan huomioon, että lasten ja nuorten arjen rakenteet ovat poikkeuksellisessa tilanteessa merkittävästi muuttuneet. Vaarana on nyt yhtäältä lasten ja nuorten tilanteiden kriisiytyminen palvelujen hankalan saatavuuden tai hoidon estymisen vuoksi ja toisaalta palvelujen ruuhkautuminen poikkeuksellisten olosuhteiden päättymisen jälkeen.

Perustuslain 108 §:n 1 momentin mukaan tehtävänsä hoitaessaan oikeuskansleri valvoo perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista.

Edellä esitetyn perusteella pyydän Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa toimittamaan tietoja ja arvionsa psykiatrisia palveluja tarvitsevien lasten ja nuorten tilanteesta nykyisissä poikkeuksellisissa oloissa sekä selvittämään, miten se yhdessä aluehallintovirastojen kanssa suorittamassaan ohjaus- ja valvontatehtävässä voi turvata näissä oloissa lasten- ja nuorisopsykiatrian palvelujen tavoitettavuutta, saatavuutta ja toteuttamista.

Pyydän toimittamaan tiedot oikeuskanslerinvirastoon viimeistään 30.4.2020.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijäneuvos

Marjo Mustonen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE
POSTIOSOITE

Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN 0295 16001
TELEFAKSI 09 160 23975

E-MAIL
INTERNET

etunimi.sukunimi@okv.fi
www.okv.fi